

fuerit, etiam iteratis vicibus aggravare curatis. Ceterum si per summariam informationem, per vos super his habendam, etiam vobis confiterit, quod ad loca, in quibus molestatores, & injuratores hujusmodi, necnon ceteros, quos presentes literae concernunt, pro tempore morari contigerit, pro monitionibus, requisitionibus, & inhibitionibus ipsis, ac citationibus de eis faciendis tutus non pateat accessus. Nos vobis, monitiones, ac inhibitiones quaslibet, tam contra in iudicio presentes, quam alios quoscumque sua quomodolibet interesse putantes, & quacumque auctoritate five dignitate praesulgentes, in decreto, five executione dictae citationis, five inhibitionis nominandos, etiam sub eisdem censuris, ac aliis arbitrio vestro imponendis, & applicandis poenis, etiam pecuniariis, etiam per edicta publica locis assignanda publicis, & partibus illis vicinis, de quibus sit verisimilis conjectura, quod ad ipsorum monitorum, requisitorum, & citatorum notitiam pervenire valeant, faciendi, & decernendi, eoque citandi, ac eisdem molestatoribus, injuriatoribus, contradicitoribus, & rebellibus, ac aliis quibus opus fuerit, etiam sub censuris ecclesiasticis, ac aliis poenis, etiam pecuniariis, suo arbitrio moderandis, inhibendi, easque incurrisse modo praemisso declarandi, aggravandi, & auxilium brachii secularis invocandi. Necnon causas, & controversias quascumque dictorum Fratrum Monialium, & dicti Ordinis Superiorum Oblatorum, ac aliarum personarum praesentium, super quibusvis rebus, & negotiis, motas, & movendas, active, & passive, cum omnibus, & singulis earum incidentibus, dependentibus, & emergentibus, annexis, & connexis, modo praemisso, & tam conjunctim quam divisim, arbitrio vestro, audiendi, cognoscendi, decidendi, & in suis statu, & terminis resolvendi, & sine debito finiendi, & terminandi; & eorundem, necnon sententias per vos ferendas, postquam transierint in rem judicatam, vel alias de jure executioni locus fuerit, debite exequendi, & executioni demandandi, plenam, & liberam, earundem tenore praesentium concedimus facultatem, & potestatem. Ac volumus, & eadem Apostolica auctoritate decernimus, quod monitiones, requisitiones, citationes, inhibitiones sic factae hujusmodi, ipsos monitos, requisitos, citatos, inhibitos arceant, perinde, ac si eis factae, insinuatae, & intimatae personaliter extitissent.

Clausula subla.

§.17. Sicque in praemissis omnibus, & singulis, per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublaata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere. Ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

AN. CH. 1567.
Clausula derogatoria.

§.18. Non obstantibus tam fel. rec. Bonifacii Papa VIII. Praedecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Dioecesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis, ultra unam dietam, a fine suae Dioecesis ad iudicium evocetur, seu ne Judices a Sede praedicta deputati extra Civitatem, & Dioecesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere praesumant; & de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo ultra tres dietas aliquis vigore praesentium ad iudicium non trahatur, seu quod de aliis quam manifestis injuriis, & violentiis, ac aliis, quae iudiciale non requirunt indaginem, poenis in eos, qui secus egerint, & in id procurantes adiectis, Conservatores se nullatenus se intromittant, quam aliis quibuscumque Constitutionibus a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris, tam de iudicibus delegatis, quam personis ultra certum numerum ad iudicium non vocandis, aut alias editis, quae vestrae in hac parte possent jurisdictioni, aut potestati, ejusque libero exercitio quomodolibet obviare. Quodque vos filii Canonici Officiales, & Vicarii non sitis de personis, quae deputari possunt in Conservatores. Privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, ac exemptionibus, facultatibus, & aliis conservatoriis, per Nos, ante eosdem Praedecessores nostros Romanos Pontifices, quibusvis Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, & aliis piis locis, necnon Ordinibus, Congregationibus, Militiis, Communitatibus, & aliis Collegiis, ac Universitatibus, etiam Studiorum generalium, Civitatibus, Castris, Terris, & locis, ac personis, tam Ecclesiasticis quam Secularibus, cujuscumque dignitatis, etiam Patriarchali, Episcopali, Archiepiscopali, & alia majori dignitate, seu auctoritate fungentibus, ac Capitulis, Conventibus, Ducibus, & aliis Dominis temporalibus, etiam per modum statuti perpetui, etiam Motu, & scientia similibus, ac quibusvis aliis personis cujuscumque qualitatis, conditionis, gradus, praeminentiae, seu dignitatis, ac Universitatibus, etiam Studiorum generalium, seu Collegiis, etiam exemptis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis; etiam de non trahendis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam Mare magnum, seu Bulla Aurea nuncupatis, aut alias quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis ha-

habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse pari motu derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus, communiter vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari, seu extra, vel ultra certa loca ad iudicium evocari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi, & eorum personis, locis, Ordinibus, & nominibus propriis mentionem, & qualibet alia dictae Sedis indulgentia generali, cujuscumque tenoris existat, per quam praesentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus hujusmodi gratiae impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, ejusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis.

Declaratio facultatum, & jurisdictionis dictorum Conservatorum.

§.19. Ceterum etiam volumus, & dicta Apostolica auctoritate decernimus, quod quilibet vestrum prosequi valeat articulum, etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit impedimento Canonico impeditus. Quodque a data praesentium sit vobis, & unicuique vestrum, in praemissis, & eorum singulis, ceptis, praesentibus, & futuris, & perpetua potestas, & jurisdictione attributa, ut eo vigore, eaque firmitate possitis in praemissis omnibus, ceptis, & non ceptis, praesentibus, & futuris, & pro praedictis procedere, ac si praedicta omnia, & singula coram vobis cepta fuissent, & jurisdictione vestra, & cujuscumque vestrum, in praedictis omnibus, & singulis per citationem, vel modum alium legitimum perpetuata extitisset, Constitutione praedicta super Conservatoribus, & alia qualibet in contrarium edita non obstante.

Exemplorum fides.

§.20. Et quia difficile foret praesentes literas, ad singula, in quibus de eis fides forsan faciendi fuerit, loca deferre, etiam volumus, & eadem auctoritate Apostolica decernimus, quod praesentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Praelati, vel personae in dignitate Ecclesiastica constitutae, aut Curiae Ecclesiasticae munitis, in iudicio, & alibi, ubi opus fuerit, eadem prorsus Fides adhibeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur, si foret exhibitae vel ostense, praesentibus perpetuis futuris temporibus duraturis.

D. P. An. VI. die 23. Sept.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 23. Septembris, millesimo quingentesimo septuagesimo primo. Pont. nostri anno sexto.

LIX.

Ex edit. Typi Bladi.

Reformatio Motus proprii fel. rec. Pii Papae IV. super admissione appellationum Causarum Criminalium.

PIUS PAPA QUINTUS
Motu proprio &c.

Causae hujusmodi modificationis, seu reformationis

§.1. Cum sicut accepimus a dilecto filio Alexandro Riario Auditore nostro Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

stro, & appellationum Judice Ordinario ex diversis literis in forma Motus proprii, per fel. rec. Pium IV. & alios Pontifices Praedecessores nostros, & praesertim sub Datum Romae apud S. Petrum, 12. Kal. Junii, anno sexto (Quorum omnium tenores, hic volumus pro expressis haberi) emanato, non admittendis appellationibus, neque decernendis inhibitionibus, monitoriis, & citationibus in causis criminalibus Fiscum nostrum quomodolibet concernentibus, in quibusdam reos contigerit condemnari, nisi prius facto actuali Deposito pecuniarum, in quibus ex delicto delinquentes ipsi, aut illi qui pro eisdem sibi iussissent, vel ex contractu quoquomodo condemnandi venirent, aut eatenus condemnati fuissent, contingatque, alii, etiam optimum jus foventes, interdum ob nimiam eorum paupertatem modum talia deposita faciendi non habentes, & sic secluso eis ob non factum depositum remedio appellationis, eorum bonum jus, quod praetendunt deducere in appellatione, remanet incognitum, & deperditum, & praesertim ad illos, qui non sunt confessi crimen.

Reformatio, de qua in rubrica.

§.2. Nos igitur, more pii pastoris, praemissis omnibus obviare volentes, ne appellationis remedium, ejusque prosequutio pauperibus tolli videatur, Motu simili, & ex certa nostra scientia, dictas literas mitigantes, & reformantes, tenore praesentium statuimus, decernimus, & ordinamus, ac perpetuo observari mandamus, quod in similibus causis Fiscalibus, & aliis, de quibus in literis, & Motu proprio hujusmodi sit mentio, omnes & singula appellationes, ac quaecumque desuper pro tempore praesentatae, ac praesentandae commissiones, per dictum Alexandrum modernum, & pro tempore existentem Curiae Causarum Camerae Apostolicae Auditorem, tamquam Judicem talium appellationum, necnon per quemcumque alium Judicem, hujusmodi jurisdictionem habentem admittant, ac recipiant, & admitti, ac recipi libere, & licite possint, valeant, ac debeant, illarumque vigore quascumque inhibitiones, citationes, seu monitoria decernent, & alia facient, in praemissis necessaria, eisdem Auditori nostro, & iudicibus praefatis, ad id jurisdictionem habentibus, auctoritatem damus, ac licentiam impartimur, praesentibus tamen prius cautione idonea, per partem seu partes appellantes, non tamen confessos, in forma depositi, pro poena, in qua condemnatus extitit, & seu respective de se constituendo in carcere, & ibidem remanendo in quacumque parte iudicii, & quatenus pars esset dives, facto prius actuali deposito, arbitrio Judicis, ad quem. Quo vero ad confessos, liceat Judici, a quo, non obstantibus hujusmodi appellationibus, & inhibitionibus, & absque aliquarum poenarum incurfu, ad ulteriorem executionem, pro poena hujusmodi consequutione procedere, & neque tam ipsi, per partes, ad literarum, seu Motus proprii praefati observantiam, quo ad haec, & illa quoquomodo concernentia, nisi

Observantia presentis Motus proprii.

nisi juxta presentem limitationem, & moderationem, nullatenus teneantur.

§.3. Et ita in premissis omnibus, & singulis, per quoscumque Judices, etiam Camera Apostolica, Camerarium, Praesidentem, Clericos, Thesaurarios, ac Procuratores Fiscales, & S. R. E. Cardinales &c. sublata &c. Judicare &c. debere irritum, &c. perpetuo decernimus.

Contrariis derogatio.

§.4. Non obstantibus premissis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Præsentium sola signaturæ tenet.

§.5. Volumus autem presentis nostri Motus proprii solam signaturam sufficere, & fidem facere in judicio, & extra, regula contraria non obstante, etiam absque eo quod per Cursos presentetur.

Placet Motu proprio M.

Sequitur alius Motus proprius super eadem re.

PIUS PAPA QUINTUS

Motu proprio, &c.

Exordium.

Cum ob innumeras Rom. Pon. occupationes, ac particularium rerum quarumlibet status ignorantiam contingat ab eo quandoque literas emanare, quæ in magnum aliquorum præjudicium redundare noscuntur, minime reprehendendum esse videtur, si tandem præjudicio cognito literas hujusmodi, etiam si per ejus Prædecessorem emanaverint tamquam per inadvertentiam editas revocet, & limitat, aliasque desuper disponit, prout rerum, & temporum qualitate pensata, conspiciat in Domino salubriter expedire.

Motus proprius Pii IV.

§.1. Dudum si quidem fel. rec. Pius Papa IV. Prædecessor noster cupiens criminibus, & excelsibus, qui in dies oriebantur, providere, per quasdam suas in forma Motus proprii editas literas, inter alia statuit, quod in causis treguarum, & pacis fractarum ipsi fractores, vel eorum fidejussores allegare non possent, quod offensæ ex nova causa processisset, nec allegata cuiquam suffragaretur. Et etiam quod in causis mixtis inter Judicem Ecclesiasticum, & laicum locus sit præventioni, ita tamen quod iudex Ecclesiasticus in casu præventionis, non possit procedere contra laicum, sed illum debeat remittere ad Judicem laicum, & alias prout in eisdem literis plenius continetur.

Moderatur quoad allegationem novæ causæ in causis treguarum & pacis fractarum.

§.2. Nos considerantes a ratione, & juris debito alienum esse, eos, qui criminis innoxii fuerint, eorumque fidejussores, si treguæ, pax, seu fidejussiones, de non offendendo postea ex nova emergente occasione fractæ fuerint earum occasione gravari debere, cum præcipue paces, treguæ, seu fidejussiones hujusmodi de non offendendo, non ad offensionem ex futuris causis, sed ex præteritis tantum oriantur, literas præfatas quo ad præmissa revocantes, cassantes, & moderantes, effectumque suum fortiri in premissis non posse decernentes Motu simili &c. novam causam in pacis, treguarum, seu fidejussionum hujusmodi fractione principales tantum videlicet, qui fuerint causa

pacis, treguarum, fidejussionum de non offendendo hujusmodi fractarum, seu faciendarum, præfatarum, seu præstandarum, si ipsi aliquo modo, seu aliquis eorum in dictis fractionibus intervenerint, seu intervenerit, videlicet, si aliquis ex dictis principalibus aliquem ex comprehensis, in pace, tregua, seu fidejussione, de non offendendo offenderit, vel ipse ab aliquo ex ipsis comprehensis offendatur non excusare. Si vero supradicti principales, seu aliquis eorum in fractione pacis, treguæ, seu fidejussionis hujusmodi, ut supra non intervenerint, seu intervenerit, ipsos, eorumque consanguineos, & fidejussores, ceterosque in pace, tregua, seu fidejussione de non offendendo comprehensos, & quemlibet eorum novam causam hujusmodi allegare posse, & ea probata excusari debere, & quoquo modo gravari, perturbari, aut inquietari non posse, neque debere, idque tam in causis motis, & indecisib. pendentibus, quam etiam finitis, & in quibus etiam pronunciatum fuit dummodo sententiæ desuper late totaliter non sint executioni demandatæ, locum sibi vindicare posse, & debere declaramus.

§.3. Cumque etiam contingat partes ipsas, contra quas in contumaciam procedi consuevit, vel ita negotiorum mole gravari, vel ita longe abesse ut ipsorum contumaciam sex mensium spatio hujusmodi expugnare minime queant, terminum sex mensium hujusmodi ad annum prorogamus, ac contumacibus hujusmodi defensiones non nisi post anni elapsi terminum denegari debere, ac quascumque aliter quod, ut præmittitur, ferendas sententias nullas, inanes, nulliusque roboris, & momenti fore, & esse, prout Nos eas ex nunc tamquam contra juris debitum, & de facto latas annullamus, cassamus, & irritamus.

Terminus sex mensium contumaciam prorogatur ad annum.

§.4. Quo vero ad præventionem inter Judicem Ecclesiasticum, & laicum, declaramus illam habere locum in terminis, & statu, prout ante dictum Motum proprium erat, ac ipsum ad terminos juris in hoc reducimus, & volumus, ut in præventionibus procedatur juxta formam juris, & sacrorum decretorum Concilii Tridentini, & non alias, aliter nec alio modo, sicque, & non aliter, per quoscumque Judices &c. etiam, S. R. E. Cardinales, ac causarum Palatii Apostolici Auditores sublata &c. judicari debere, irritum quoque &c. auctoritate Apostolica tenore presentium statuimus, & decernimus.

Præventio inter Judicem laicum, & Ecclesiasticum.

§.5. Et nihilominus pro potiori præmissorum validitate omnibus, & singulis iudicibus, tam ordinariis quam delegatis, & subdelegatis, ac eorum Locatentibus, & Notariis, sub excommunicationis majoris, ac indignationis nostræ officiorumque suorum privationis poenis, ne contra præmissa aut illorum aliqua facere, & attentare præsumant, districtius inhibemus.

Poenæ contra præmissa observantes.

§.6. Non obstantibus premissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quarumcumque Civitatum, Provinciarum, & locorum, etiam juramento

Derogatio contrariis.

Aliæ clausulæ.

to &c. roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis universitatibus, communitatibus, & hominibus Provinciarum, Civitatum, & locorum prædictorum quomodolibet concessis &c. Quibus omnibus &c. Etiam si de illis &c. illorum tenores &c. hac vice latissime derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque cum clausulis opportunis. Fiat Motu proprio M.

§.7. Et de revocatione, cassatione, declaratione, reductione, voluntate, prorogatione, annullatione, irritatione, statuto, & decreto, inhibitione, derogatione, & aliis præmissis, quæ hic pro simul, vel ad partem repetitis habeantur latissime exten. Et quod præmissorum omnium, & singulorum, & præsertim presentibus contrariorum pro sufficienter expressis habeantur. Et quod presentis Motus proprii etiam absque data, & registratura sola signaturæ sufficiat, & ubique fidem faciat in judicio, & extra, regula contraria non obstante, ejusque transcriptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ, in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhibetur, si forent exhibitæ, vel ostense. Quodque Camera, & Cancellaria Apostolicis, ac audientie causarum Palatii Apostolici valvis, & in acie Campi Floræ dimissis ibi copiis affixis, post mensem affixionis hujusmodi computandum, omnes ita afficiant, & arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent.

20 Junii 1567 An. II.

Anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo sexto indictione nona, die vero vigesima mensis Junii, Pont. sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina providentia Papæ V. Anno I. Supradictus Motus proprius affixus, & publicatus fuit ad valvas Principis Apostolorum de Urbe, Camera, ac Cancellaria Apostolicarum, necnon in audientia literarum contradictiarum, ac in acie Campi Floræ dimissis inibi copiis affixis per me Joannem Guævardi præfati S. S. D. N. Papæ Cursorem.

Ant. Clerici Magister Cursorum.

LX.

Moderatio dotium, munerum, & ornamentorum quarumcumque mulierum, etiam tempore nuptiarum in Urbe.

PIUS PAPA QUINTUS

Motu proprio &c.

Populus Romanus ad cohortationem hujus Pontificis suæ moderations dotis coadidit statum, cuius tenor mox sequitur.

Quoniam Nos pluries justis causis moti, cohortati sumus dilectos filios nostros Conservatores Camerae Almae Urbis, & Populi Romani, ut vellent in modum publicum Statuti moderari, ac limitare quantitatem, usque ad quam in futurum ascendere possent dotes mulieribus in ipsa Urbe inter Romanos, seu inter eos, & externos, aliosque superscriptos constituenda. ac dan-

da, ipsiusque propterea in diversis eorum etiam publicis Consiliis negotio tractato prius, curam faciendi moderationem, & limitationem prædictam, illamque cum poenis, capitulis, & clausulis opportunis in scriptis redigendam, Conservatoribus, & aliis superius descriptis demandaverint, & præsertim scriptura sic, ut supra exemplata est, in eodem publico Consilio lecta, & mature discussa, fuerit per ipsum Consilium, approbata, & in modum publici statuti publicata.

Confirmat Pontifex di-ctum Statutum.

§.1. Nos cupientes ut inviolabiliter observetur, motu simili statutum ipsum subscriptum prout jacet, cum omnibus superscriptis ordinationibus, in omnibus, & per omnia; etiam Apostolica nostra auctoritate ex certa nostra scientia perpetuo laudamus, & approbamus, & confirmamus, omnesque, & singulos, tam juris quam facti, & solemnitate etiam verbalium forsitan omittarum defectus, si qui in præmissis intervenerint, eadem auctoritate Apostolica supplemus. Et pro abundantiori cautela, majorique ipsiusque Statuti, omniumque superscriptorum efficacia, etiam Nos per eadem verba, statutum ipsum, ac superscriptas omnes ordinationes de novo facimus, atque inviolabiliter perpetuo observari, & ad executionem per illos, ad quos spectat, inconcussè demandari volumus, & mandamus.

Sola sufficiat signaturæ.

§.2. Volentes quod hujus nostræ cedule sola signaturæ sufficiat, & clausula non obstante, in judicio, & extra fidem faciat.

Clausula præservativa.

§.3. Et quod præmissis, ac præsertim statuto, & huic nostræ cedule ac dispositioni, per Nos, & Successores Nostros numquam sufficienter derogatum esse censetur, nisi in publica signaturæ propofita supplicatione cum hujus nostræ cedule infertione, derogatio fuerit concessa.

Decretum irritans.

§.4. Decernentes irritum, & inane, si quid in contrarium fieri contingat.

Clausula derogatoria.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, aliisque dictæ Urbis statutis, reformationibus, & consuetudinibus, etiam juramento &c. roboratis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Placet Motu proprio M.

Datum Romæ apud S. Petrum, Nono Kalen. Julii, Anno secundo.

D. P. An. II. 24. Maii.

Sequitur tenor istius Statuti.

C A P. I.

Statuimo, & ordinamo, che nessuno persona Romana di qualunque stato, grado, o preminenza si sia, eziandio chierico, ardisca, ne presuma costituire, promettere, pagare, ricevere, tanto in denari contanti, quanto in argento, oro, gioje, proventioni, o altre cose, eziandio mobili, e semoventi, raggioni, & azzioni, dote, & accancio, in una o più volte, che passi o ecceda, & computata eziandio cassa bianca, bacile, e boccale, la

Statuti tenor in quo exat moderatio dotis ad scuta 4500. de carlenis.

la somma e quantità di Ducati quattromila e cinquecento di carlini, a ragione di dieci carlini per Ducato. Ne sia lecito a questo contravenire per alcun patto o consentimento, etiam giurato, da farsi per li contrascritti, & altre terze persone, per causa o occasione di accrescere somma dotale, constituir pegno, o in qualunque modo far fraude a questo statuto, ad effetto ch' il marito, o la donna, o altri per essi vengano ad haver più della detta somma di ducati quattromila e cinquecento, in alcun modo o via, diretta o indiretta, alla pena di mille ducati simili da incorrersi per ciascuno, che contrafarà, e da applicarsi per la quarta parte all' accusatore, qual farà tenuto segreto, l' altra quarta all' esecutore, & per lo resto alla fabrica del Palazzo delli Magnifici Signori Conservatori della Camera di quest' Alma Città di Roma. E nientedimeno volemo, che pagata o non pagata la detta pena, tutto quello che oltre la detta somma si desse, ovvero ancora con intervento di terze persone sotto quale color si sia di donazione, parafreno, o altro titolo etiam in persona della donna, qual similmente prohibiamo sotto la pena predetta ipso facto sia applicato alla fabrica del Palazzo delli prefati Magnifici Signori Conservatori. Et ancora volemo, che colui che costituisce, dà, ovvero promette in alcun modo oltre la somma predetta, o suo herede, o successore, ovvero la donna, per la qual fosse data per verun tempo, venendo il caso della restituzione, possa ridimandare il sopra più, & habbi perduta ogn' azione, che in ciò & sopra ciò li competesse, e detto sopra più s' applichi ipso jure alla fabrica predetta, come di sopra: ordinando che tutti simili contratti, o private scritture, quali sopra ciò si facessero, siano quanto alla detta quantità eccessa ipso jure nulli, & invalidi, e per vigore di essi nulla esecuzione se ne possa fare quanto alla quantità eccedente di ducati quattromila, e cinquecento.

C A P. II.

Notariorum contra hanc prohibitionem instrumenta conscientium poant.

§.2. Ancora prohibemo a tutti simili Notari, che non ardischino ne presumino rogarli d'alcun instrumento, qual sia contra la proibizione soprascritta, né far scrittura che sia incerta, o che si riferisca a quella cedola privata, o qualunque altra scrittura, o arbitrio di vomo, sotto la pena del falso, e di scudi duecento per ciascheduno di loro, che contrafarà, e d'applicarsi come di sopra, e detti contratti non invalidi ipso jure, & nullius fidei, ed essi Notari si intendino nondimeno privati in perpetuo de' loro officj.

C A P. III.

Mediarorum & aliorum scripturis hinc prohibitioni contrariis intervenientium poant.

§.3. E similmente prohibemo che nessuna persona possa in ciò come mezzano intravenire, o altrimenti presumere far cedola privata, ovvero esser testimonia in contratto, o cedola, che fosse contro la

prohibizione predetta alla detta pena, da incorrersi, ed applicarsi come di sopra.

C A P. IV.

§.4. Vogliamo ancora che nelle soprascritte proibizioni e pene siano compresi Baroni, Cortigiani, o Forastieri, eziandio Chierici, che apparenteranno con Romani, tanto originarij, come fatti cittadini, & incolli di Roma, e tanto dando, e promettendo, quanto ricevendo, e stipulando, ovvero come mezzano, notaro, testimonio, fidejussore, o promissore, o in qualunque altro modo si intrametano, purchè uno delli consorti, cioè, o sposa, o marito, o sposo, o moglie, sia Romano originario, ovvero fatto cittadino, o pur incolla in Roma.

Hec prohibitio quos comprehendat.

C A P. V.

§.5. Ne sia lecito alla sposa, poiche se ne farà gita a marito, o prima, mostrare o far mostrare a pompa, o altrimenti, tanto in publico, come in privato, in presenza di persone; che non siano di casa, le robe che faranno nelle casse, e spozializio, quali vogliamo non possano eccedere in numero di due, alla pena di ducati cinquecento, da incorrersi ed applicarsi come di sopra.

Sponsa non potest ad pompam ostendere paraphernalia.

C A P. VI.

§.6. Non sia medesimamente lecito al sposo donare piu di una veste alla sposa, la quale sia conforme alli habiti leciti per le ultime reformazioni sopra ciò fatte, alla pena predetta. E non sia lecito al padre o madre, o altra congiunta persona della sposa, donar al sposo, o ad altri per lui, dirette, ovvero indirette, nel tempo della subharratione, o prima o poi, alcun vaso, bacile, boccale, coppa, nappo, catena, o altro dono, tanto di oro, come d'argento, denari, gioje, perle, drappi, o altre cose, eziandio non simili, alla pena predetta di ducati 500. e perdita delle robe, d' applicarsi come di sopra. Non sia lecito alli parenti dello sposo nell' atto della subharratione, donare alla sposa alcun dono, eccetto che padre, madre, fratelli, e sorelle carnali e consobrini dello sposo, alla detta pena. Non sia lecito alla sposa, o suoi, al tempo della subharratione, dar fazzoletti, o cosa simile ad altre persone, che a coloro, che li è permesso di donare, e che donaranno come di sopra, alla pena predetta.

Moderatio munerum inter conjuges, & affines.

Nomina deputatorum.

§.7. Deputati super premissis per Populum Romanum in publico consilio Illustrissimi Domini Conservatores Camerae Almae Urbis D. Antonius Vellius J.U.D. Advocatus Consistorialis, D. Domitius Cavalerius, D. Vincentius Nobilius, Magnus D. Angelus Prior Dominorum Capitem Regionum, D. Marcus Antonius Burghesius Advocatus Consistorialis, D. Marius Gabrielius,

Ius Advocatus Consistorialis, D. Pirrhus Tharus J.U.D. Vincentius Parentius J.U.D. Galeatus Poggius J.U.D. Antonius Massa J.U.D. Dominus Lucas Petus J.U.D. Dominus Marius Franzipanus, D. Cincius Franzipanus, D. Hector Mutinus, D. Horatius Narus, D. Petrus Paulus Fabius, D. Thomas Cavalerius, D. Hieronymus Picus.

LXI.

Extensio Constitutionis Pii IV. de condemnatis, & bannitis non audien. nisi in Carceribus constitutis, & defuncti hereditibus citatis, ut procedat etiam contra condemnatos in contumaciam, & in quacumque instantia, pro quacumque poena corporis afflictiva.

Hec Bulla Pii IV. est sup. Const. LXI. Et si cuncta, fol. III.

PIUS PAPA QUINTUS

Motu proprio, &c.

Pius IV. edidit Constitutionem de qua hic.

Causa declarationis.

Declaratio & extensio.

Licet alias fel. rec. Pius Papa IV. Praedecessor noster Motu proprio, & ex ejus scientia, sua perpetuo valitura Constitutione sanciverit, &c. Omititur residuum hujus narrativae, quia ipsam Bullam habes supra, fol. III. Et si cuncta.

§.1. Cum tamen a nonnullis in dubium revocetur, an in literis Pii Praedecessoris hujusmodi, comprehendantur etiam illi, qui ex aliqua criminali causa, pro qua poena corporis afflictiva imponenda foret, in eorum contumaciam condemnati fuerint, itaut ad purgandum contumaciam, & condemnationem hujusmodi admitti, vel audiri non debuerint, nec debeant, nisi prius se in Carceribus constituerint.

§.2. Nos omnem circa praemissa ambiguitatem et medio tollere, & penitus amputare volentes, necnon literarum hujusmodi tenores praesentibus pro expressis habentes, illisque nihil addentes, vel minuentes, Motu simili ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine decernimus, & declaramus, eos omnes, & singulos, qui ex hujusmodi causis, licet in eorum meram contumaciam haecenus condemnati fuerint, & in futurum condemnabuntur, sub eisdem literis omnino comprehensos fuisse & esse, ac fore, itaut non aliter ad purgandum distas eorum contumaciam, & condemnationem admitti debuerint, vel debeant, nisi sese prius in Carceribus constituerint, vel constituent. Decernentes quod in quacumque instantia, casu, & causa se absolvi peant, licet forsitan in aliqua se constituerint, nullo modo audiantur, nisi se prius in Carceribus servatis servandis de novo constituerint, & nova constitutioni hujusmodi ad plenum satisfecerint.

Annulatio absolutio aliter facta.

§.3. Ac omnes, & singulas absolutioes, remissiones, & qualvis alias gratias contra praesentium tenorem quomodolibet

pro tempore impetratas, & a quibuscumque iudicibus quascumque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existant, quovis prae-textu, vel causa emanatas, nullatenus attendi debere, minisque cuiquam prodesse modo posse, sed tamquam nullas, & invalidas, nulliusque roboris, vel momenti reiciendas esse, licereque praefatis, & aliis iudicibus quibuscumque, illis non obstant, processus hujusmodi reassumere, & prout juris fuerit, terminare.

§.4. Praesentemque nostrum Motum proprium nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostra, vel quopiam alio defectu, notari, vel impugnari nullatenus posse, sed illum semper validum, & efficacem existere, suosque plenarios effectus omnimode sortiri.

§.5. Sicque in praemissis omnibus, etiam per S.R.E. Cardinales, ac causarum Palatii Auditores, aliosque Iudices &c. sublata eis &c. iudicari debere, irritum quoque & inane, quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter attentatum forsitan est haecenus, vel in futurum contigerit attentari, fuisse, esse, & fore, & vitio nullitatis penitus subjacere decernimus.

§.6. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quae idem Praedecessor in eisdem literis voluit non obstante, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.7. Volumus autem, quod praesentis Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat, in iudicio & extra, regum la quacumque contraria non obstante, cum decreto, quod praesentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prolixius fides adhibeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostense.

Placet Motu proprio M.

Anno a Nativitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, indictione 10. die vero 12. mensis Julii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D.N.D. Pii Papae Quinti, Anno ejus II. retroscripta litera affixa, & publicata fuerunt ad valvas Cancellariae Apostolicae, & in acie Campi Florae, ut moris est, per Nos Julium Parinum, & Alexandrum Astancollam praefati S.S.D.N. Papae Curiae Camillus Ober. Mag. Curf.

LXII.

De Parochialium Ecclesiarum vacatione, Vicariorum earundem deputatione, Examinatorum electione, promovendorum examine, & idoneitate, necnon Idoneorum institutione ab Ordinariis facienda.

PIUS PAPA QUINTUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Postolatus Officium meritis licet imparibus, Nobis ex alto commissum, admo-

Clausula praeservativa.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Sola signatura sufficit.

Papae subscr. Publ. P. An. II. die 12. Julii.

Ex Regest. in Archivo. Vat.

Procurium.

admonet, ut in confrendis beneficiis Ecclesiasticis, & praesertim Parochialibus Ecclesiis personis dignis, & habilibus, quae in loco residere, & per se ipsos curam exercere valeant, omnem diligentiam, ac sollicitudinem nostram, quantum Nobis desuper conceditur, adhibere studeamus, ut illa fideles suae cure creditos sciant non solum doctrina verbi, sed etiam exemplo boni operis informare, commissisque sibi Parochiales Ecclesias huiusmodi velint, & possint auctore Domino salubriter regere, ac feliciter gubernare. Quod provide, ac diligenter considerasse, Alexandrum Tertium, Gregorium Decimum, ac Innocentium etiam Tertium, & alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros, eorum super hoc edita Constitutiones testantur.

Vacante Parochiali Ecclesia Episcopus debet in ea Vicarium constituere.

§.1. Nos igitur qui Sacrosanctae Romanae Ecclesiae, quae omnium fidelium mater est, & Magistra, divina disponente clementia modo praesidemus, eorumdem Praedecessorum nostrorum vestigiis inherentes, volentesque super praemissis, pro nostro universalis Pastoris Officio opportune providere, Motu proprio, & ex certa scientia, maturaque deliberatione nostra: ac de Apostolica potestate plenitudine, hac nostra perpetuo valitura Constitutione statuimus, fancimus, decernimus, & ordinamus, ut occurrente vacatione alicujus Parochialis Ecclesiae, etiam generaliter, vel specialiter, etiam vigore indulti in favorem S.R.E. Cardinalium, aut alias quomodolibet reservatae, vel affectae, etiam si illius, dum pro tempore vacat, collatio, & provisio ad quosvis Abbates, vel Capitula, aut alios inferiores Collatores seculares, vel regulares pertineat, debeat Episcopus habita notitia vacationis Ecclesiae, si opus fuerit, idoneum, in ea Vicarium congrua ejus arbitrio portio- nis fructuum assignatione constituere, qui onera ipsius Ecclesiae sustineat: donec ei de Restore provideatur.

A Collatore nominandi Clerici idmet ad examen.

§.2. Et deinde Episcopus, & alius quivis inferioris Ordinis diste Parochialis sic vacantis collator, seu qui illius Juspatronatum Ecclesiasticum, vel mixtum habeat, intra decem dies, vel aliud tempus ab Episcopo praescribendum idoneos aliquot Clericos ad regendum Ecclesiam, coram deputandis examinadoribus nominet, liberum sit tamen etiam aliis, qui aliquos ad id aptos noverint, eorum nomina deferre, ut possit postea de cujuscumque aetate, moribus, & sufficientia fieri diligens inquisitio, & si Episcopo, aut Synodo Dicecesana, pro regionis more videbitur magis expedire, per edictum etiam publicum vocentur, qui volent examinari.

Sic nominati ab Episcopo examinentur.

§.3. Transacto constituto tempore omnes, qui descripti fuerint, examinentur ab Episcopo, five eo impedito, ab ejus Vicario generali, atque ab aliis examinadoribus, non paucioribus quam tribus, quorum votis si pares, aut singulares fuerint, accedere possit Episcopus, vel Vicarius, quibus magis videbitur.

§.4. Examinatores autem singulis an-

nis in Dicecesana Synodo, aut ab Episcopo, vel ejus Vicario, & Capitulo majoris Ecclesiae ad minus sex proponantur, qui illis satisfaciunt, & ab eis probentur, advenienteque vacatione cujuscumque Ecclesiae tres ex illis eligat Episcopus, qui cum eo examen perficiant, indeque succedente alia vacatione, aut eisdem tres, aut alios tres, quos ipse Episcopus maluerit, ex praefatis illis sex eligat.

Qualitates in Examinadoribus requirenda.

§.5. Sint vero ii examinadores Magistri, seu Doctores, aut licentiatii in Theologia, aut jure Canonico, vel alii Clerici, seu regulares, etiam ex Ordine Mendicantium, aut etiam seculares, qui ad id videbuntur magis idonei, jurentque omnes ad Sancta Dei Evangelia, se quacumque humana affectione postposita fideliter munus executuros, caveantque ne quidquam profus occasione hujus examinis nec ante, nec post accipiant: alioquin simoniae vitium, tam ipsi, quam alii dantes incurrant, a qua absolvi nequeant nisi dimissis beneficiis, quae quomodocumque, etiam antea obtinebant, & de his omnibus non solum coram Deo, sed etiam in Synodo praedicta, si opus erit, rationem reddere teneantur: a qua si quid contra Officium eos fecisse compertum fuerit, graviter ejusdem Episcopi arbitrio puniri possint.

Magis idoneo, & approbato conferenda Ecclesia.

§.6. Peracto postea examine renunciatur, quocumque ab his idoneis iudicatis fuerint aetate, moribus, doctrina, prudentia, & aliis rebus ad vacantem Ecclesiam gubernandam opportunis, ex hisque Episcopus eum eligat, quem ceteris magis idoneum judicaverit, atque illi, & non alteri collatio Ecclesiae ab eo fiat, ad quem spectabit eam conferre.

Nominatus a Patrono ab Episcopo debet institui.

§.7. Si vero juspatronatus, Ecclesiasticus erit, ac institutio ad Episcopum, & non alium pertineat, is quem patronus dignorem inter probatos ab examinadoribus judicabit, Episcopo praesentare teneatur, ut ab eo instituat.

Diversi casus praesentationis & institutionis.

§.8. Cum vero institutio ab alio, quam ab Episcopo erit facienda, tunc Episcopus solus ex dignis eligat digniorem, quem patronus ei praesentet, ad quem institutio spectat. Quod si juspatronatus laicorum fuerit, debeat, qui a patrono praesentatus erit, ab eisdem Deputatis, ut supra, examinari, & non nisi idoneus repertus fuerit, admitti, in omnibusque supradictis casibus, non cuiquam alteri, quam uni ex praedictis examinatis, & ab examinadoribus approbatis, juxta supradictum modum de Ecclesia provideatur.

Quid sit agendum in casu appellations.

§.9. Nec praedictorum examinadorum relationem, quominus executionem habeat, ulla devolutio, aut appellatio etiam ad Nos, & Sedem Apostolicam, five ejus Legatos, aut Vice-Legatos, aut Nuncios, seu Episcopos, vel Metropolitanos, aut Primate, vel Patriarchas interposita impediatur, aut suspendatur, alioquin Vicarius, quem Ecclesiae vacanti ante Episcopus arbitrio suo ad tempus deputavit, vel forsitan postea deputabit, ab ejus Ecclesiae custodia, & admi-

ministracione non amoveatur, donec eidem, aut alteri, qui probatus, & electus fuerit, ut supra sit provisum.

Quibus in casibus ab hujusmodi praesentatione recedere permittatur.

§.10. Si tamen adeo exigui redditus distae Parochialis fuerint, ut totius hujus examinationis operam non ferant, aut nemo sit, qui se examini querat subiicere, aut ob apertas factiones, seu dissidia, quae in aliquibus locis reperiantur, facile graviore rixae, ac tumultus possint excitari, poterit Ordinarius, si pro sua conscientia cum deputatorum consilio, ita expedire arbitrabitur, ac forma omnia privatim aliud examen, ceteris tamen ut supra servatis, adhibere.

Synodus alia potest addere.

§.11. Licebit etiam Synodo Provinciali, si quae in supradictis, circa examinationis formam addenda remittendave esse censuerit, providere.

Claufula firmitatem, & observantiam praesentis Constitutionis inducentes.

§.12. Et ut praesens nostra Constitutio firmiter, & inviolate ab omnibus observetur, eisdem distorum Praedecessorum Constitutiones innovando auctoritate Apostolica tenore praesentium, omnes & singulas collationes, provisiones, institutiones, & quasvis alias dispositiones Parochialium Ecclesiarum, ab eisdem Episcopis, & Archiepiscopis, ac quibusvis aliis Collatoribus, tam ordinariis, quam delegatis, etiam distae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, ac Sedis Apostolicae Legatis, vel Nuntiis praeter, & contra formam praesentis nostrae Constitutionis, praesertim in examine per concursum faciendum, praescriptum post tempus infra expressam faciendas, nullas, irritas, ac nullius roboris, vel momenti fore, & esse, nullumque provisum, seu institutum jus, aut titulum, & coloratum possidendi praebere, & Parochiales Ecclesias, vel prius ante collationes hujusmodi vacabant, ex tunc vacare decernimus, & declaramus, illaque omnes sic pro tempore vacantes, si Episcopus, qui curam disti examinis habere debet, praemissa non fecerit, ad ejus Metropolitanum, si vero Archiepiscopus idem facere praetermiserit, ad Sedis Apostolicae dispositionem specialiter devoluantur.

Collatoribus terminis praescriptis praesentibus, & c.

§.13. Insuper ne Parochiales Ecclesiae diu in suspensum maneant in maximum animarum periculum, quarumcumque Parochialium Ecclesiarum, quarum, dum pro tempore vacant, ad Episcopos, & Archiepiscopos, & quoscumque alios ordinarios Collatores provisio, & collatio spectat, de quibus iidem Episcopi, & Ordinarii intra sex mensium spatium a die vacationis earumdem, perfecto examine, juxta formam praesentis nostrae Constitutionis non providerint, ac illarum, etiam quatum collationes aliis ex indulto Sedis Apostolicae competunt, ad quas occurrente illarum vacatione Episcopi, & Archiepiscopi praefatas personas, per examen concursu, ut praesertur, habito juxta formam praescriptam approbatas, & magis idoneas non elegerint, aut electas iis, ad quos collatio spectabit, pro collatione obtinenda, infra quatuor mensium spatium, a die illarum vacationis, non significaverint, nec non Parochialium Ecclesiarum, similium-

Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

que juspatronatus Ecclesiastici, vel laicorum, seu clericorum, & laicorum simul fuerint, si praesentatus intra tempus, eisdem personis a jure praefixum praevio examine praedicto approbatus petatur institui, institutioque ipsa per duos menses, a die praesentationis dilata fuerit, collatio, provisio, institutio, ad eosdem supranominatos, ut praemittitur, pariter devolvatur, data tamen in Parochialibus juspatronatus optioe ipsius patronis, ut si institutio ad Ordinarios spectabit, ipsis Ordinariis illam facere negligentibus, & ultra dictos duos menses differentibus possint pro hujusmodi institutione, obtinenda habere recursum ad Metropolitanum, vel viciniorem Ordinarium, aut ad Sedem Apostolicam.

Terminum decem dierum ad nominandum praefixum nemini liceat protrahere.

§.14. Prohibentes, etiam eisdem Ordinariis, ne tempus decem dierum distis Ordinariis, & personis per hanc nostram Constitutionem, ad nominandum idoneos Clericos, coram deputatis examinadoribus praefixum, ultra alios decem dies prorogare audeant, vel praesumant.

Nec formam examinis, ceteraque hic statuta immutare.

§.15. Districtius inhibentes, ne quis quicumque sit super hoc auctoritate munitus, contra formam superius expressam, de hujusmodi Parochialibus Ecclesiis, ut praesertur, disponere, vel circa illas alias quidquam innovare, quocummodo praesumant.

Ad quem appellari possit, si minus idoneo conferatur Ecclesia.

§.16. Ut autem non solum dignis, sed magis idoneis repertis, juxta Ordinationem nostram, hujusmodi Parochiales Ecclesiae conferantur, volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod si Episcopus, aut alius Ordinarius minus habilem, posthabitis magis idoneis elegerit, possint ii, qui re-jecti fuerint, a mala electione hujusmodi, ad Metropolitanum, vel si ipse eligens Metropolitanus, aut exemptus fuerit, ad viciniorem Ordinarium, ut in nostrum, & Sedis Apostolicae delegatum, aut alias ad Sedem Apostolicam appellare, ac praesectum ad novum examen coram ipso appellacionis Iudice, & ejus examinadoribus provocare, & confitto de Prioris eligentis irrationabili iudicio, eoque revocato Parochialis magis idoneo per eundem Iudicem appellacionis auctoritate nostra, quatenus collatio ad Episcopum, a quo appellatum fuit, spectaret, conferatur, alias eidem magis idoneo, per Iudicem appellacionis approbato conferenda remittatur ad eum, ad quem collatio, provisio, vel institutio spectabit.

Hujusmodi tamen appellatio executionem obtinere non impedit.

§.17. Haec tamen appellatio interposita interim non impediatur, aut suspendatur, quominus electio per Ordinarium primo loco facta interim debite demandetur executioni, & provisus, ab eadem Ecclesia, causa appellacionis hujusmodi pendente, non amoveatur.

A Iudice appellacionis ad Primate, vel ad Sedem Apostolicam appellatur.

§.18. Si quis a sententia per Iudicem appellacionis lata duxerit appellandum, is tunc ad Primate praedictum, seu Sedem Apostolicam appellabit.

Sic fecus adu fuerit, irritum esto.

§.19. Si fecus in praemissis omnibus, & singulis, actum, & attentatum fuerit, irritum decernimus, & inane.

Derogatio ceterationum.

§.20. Non obstantibus quibusvis aliis

D d d

Con-

Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non exemptionibus, indultis, privilegiis, praeventionibus, affectionibus, novis provisionibus, quibuscumque etiam Universitatibus, vel aliis quomodolibet, ad certam summam, per Sedem Apostolicam concessis. Quibus omnibus etiam si de illis, specialis, specifica, expressa, & individua mentio, seu quaevis alia expressio habenda esset, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes ad effectum praesentium specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.21. Volumus autem, quod praesentium transumptis &c.

§.22. Quodque ipsae praesentes litterae valvis Camerae, & Cancellariae Apostolicarum, & Audientiae causarum Palatii Apostolici, & in acie Campi Florae dimissis inibi copiis publicatae, & affixae, post ultra menses tres, intra post sex vero menses, omnes ita afficiant, & ardeant, ac si illis personaliter intimata fuissent.

§.23. Nulli ergo omnino hominum &c. Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, quartodecimo Kal. Septembris, Pont. nostri Anno II.

LXIII.

Spoliorum nomine ad R. Camera Apost. spectantium, non veniunt ornamenta, & paramenta Ecclesiarum, nec suppellectilia domestica. Neque bona Clericorum, qui beneficia, aut pensiones non excedentes summam ducatorum triginta habuerunt, sed eorum Ecclesiis dari debent.

PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam

Causae istius Constitutionis

Romani Pontificis providentia circumsperta ad ea sollicitudinis suae partes potissimum convertit, per quae singulis Ecclesiis debita obsequia, & opportuna subventionis auxilia minime subtrahantur. Cum itaque, sicut accepimus, nonnulli Patriarchae, Archiepiscopi, Episcopi, & Abbates, seu Commendatarii, ac alii beneficia Ecclesiastica obtinentes, proprii honoris, & salutis immemores, etiam praetextu facultatum testandi eis per Sedem Apostolicam concessarum, in eorum ultimis voluntatibus res sacras, ac vasa, ornamenta, & paramenta Ecclesiastica, aliaque cultui divino dicata quandoque ex fructibus Ecclesiasticis per eos acquisita, non Ecclesiis, & Monasteriis, ac beneficiis, quibus praesuerunt, seu a quibus proventus Ecclesiasticos, & stipendia acceperunt, prout rationi, & honestati consentaneum foret, sed aliis locis, etiam aliquando non piis, ac interdum eorum con-

sanguineis, & affinis relinquere, ac Camerae Apostolicae Collectores praetextu, quod illa sub appellatione spoliorum veniant, tamquam ejusdem Camerae spolia exigere, & percipere non erubescant, in maximum religionis dedecus, ac Ecclesiarum, Monasteriorum, & beneficiorum eorumdem detrimentum, ac relinquentium animarum periculum, scandalumque plurimorum.

§.1. Nos abusus, scandalisque hujusmodi providere, ac singularum Ecclesiarum, & Monasteriorum, ac beneficiorum indemnitati, animarumque quorumlibet salutem consulere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine hac nostra perpetuo valitura Constitutione statuimus, ordinamus, decernimus, & declaramus, quod de cetero omnia & singula ornamenta, & paramenta, ac vasa, necnon Missalia, & Gradualia, ac Cantus firmi, & Musicae aliqua quomodolibet nuncupati libri, & aliae res sacrae, etiam auri, & argenti, ac quaecumque alia bona per quoscumque Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, seu Commendatarios, & alios quoscumque, quaecumque, & qualiacumque beneficia Ecclesiastica, cum cura & sine cura, facularia, & quorumvis Ordinum regularia, in titulum, vel commendam, aut alias quomodolibet obtinentes, quocumque nomine, vel titulo censeantur, etiam si de illis, & eorum qualitatibus specialis, & expressa mentio habenda foret, ad usum & cultum divinum, etiam in eorum privatis aedibus, & Capellis, vel Oratoriis destinata, temporum eorum obitus ex testamento, vel ab intestato relicta, sub quibusvis facultatibus testandi, & alias disponendi de bonis per eos ex altari, vel alias quomodolibet acquisitis, per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores, & Successores nostros, ac Nos sub quibusvis tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, & alias quomodolibet concessis, & concedendis, minime comprehendantur, nec sub appellatione spoliorum veniant, sed ad singulas Ecclesias, Monasteria, etiam Conventu carentia, & beneficia hujusmodi, in quibus resederint, aut quibus praesuerint, seu quae alias obtinuerint, omnino spectent, & pertineant, ac spectare & pertinere.

§.2. Illaque post eorum obitum eisdem Ecclesiis, Monasteriis, & beneficiis, etiam si in Romana Curia, & procul ab illis decesserint, vel ad illa numquam accesserint, etiam si antea Ecclesiarum, & Monasteriorum regimini cesserint, vel beneficia hujusmodi renunciaverint, eo ipso applicata, & incorporata sint, & esse censeantur. Ita quod liceat illis defunctis, in eisdem Ecclesiis, Monasteriis, & beneficiis successoribus, ac Ecclesiarum, & Monasteriorum hujusmodi Capitulis, & Conventibus respective, illa propria auctoritate libere apprehendere, ac eorum Ecclesiis, & Sacristiis applicare, & incorporare.

§.3. Ac quaecumque donationes, ac relicta, & legata, testamenta, & condicilla, & aliae

Ornamenta & paramenta, ac res sacrae, & alia bona ad usum & cultum divinum spectantia, non veniunt sub nomine spoliorum per titulum Camerae Apost. sed spectant ad Ecclesiam, tempore obitus illas obtinentium.

Successores in Ecclesiis propria auctoritate illa apprehendere possunt.

Et de illis etiam ad alias causas disponi prohibetur.

& aliae ultimae voluntates, seu spolia desuper, contra praesentis Constitutionis nostrae tenorem quomodolibet pro tempore facta, quoad praemissa, nulla, & invalida, nulliusque roboris, & momenti existant, & personis, etiam Ecclesiasticis, seu locis, etiam piis, aut Ecclesiasticis aliis quibuscumque, in quarum, seu quorum favorem pro tempore facta fuerint, minime suffragentur, nec per ea eisdem personis, seu locis, vel aliis Ecclesiis hujusmodi aliquid jus in rebus praedictis, vel ad illas acquiri posse.

Debetoresque illorum bonorum ad restitutionem compelli debent.

§.4. Quinimmo res sacras, ac alia bona praedicta quocumque nomine, vel titulo pro tempore detinentes, ad illa Ecclesiis, & Monasteriis, ac beneficiis, per defunctos quomodolibet acquisitis, ut praesertur, juxta praesentium tenorem realiter, & cum effectu restituendum, & consignandum, quibusvis dispositionibus de illis in contrarium quomodolibet factis minime attentis, omnino teneantur, & ad id per censuras, & poenas, etiam facti, & sacrilegii, ac alia, juris & facti remedia opportuna cogi, & compelli possint, & debeant.

Suppellectilia presbyterorum, & clericorum non veniunt sub nomine spoliorum.

§.5. Insuper ne deinceps contingat insolentia spoliorum Camerae Apostolicae Collectorum, vel subcollectorum aliquas Ecclesias, nec hominum quemquam damno, & injuria affici, nec cuiquam de cetero veritatur in dubium, quae res habendae sint nomine spolii, simili modo statuimus, decernimus, & declaramus, quod quaecumque scamna, cathedrae, arcae, & etiam lignae, vel lapideae, etiam marmoreae, mensae, & tabulae, ac quaecumque dosia, seu vasa vinaria, vacua, & alia similia suppellectilia domestica per quosvis presbyteros, seu clericos ab humanis pro tempore decedentes, tempore eorum obitus in Ecclesiis, seu eorum domibus Ecclesiarum earumdem, vel alibi ubivis locorum relicta, etiam si ex fructibus, & proventus beneficiorum, quae dum viverent, obtinebant, acquisita fuerint, sub spoliorum appellatione minime veniant, nec pro spoliis ullo modo reputari possint.

Spolium non potest praedici per obitum obtinentis beneficii, vel pensiones non excedentes 30 ducatos.

§.6. Praeterea quod nullum spolium Camerae praefatae fieri, nec quicquam a quibusvis spoliorum Camerae hujusmodi Collectoribus, vel subcollectoribus exigi possit per obitum illius, qui dum viveret, unum vel plura beneficia Ecclesiastica obtinuerit, cuius, vel quorum simul fructus, redditus, & proventus, triginta ducatorum auri de Camera secundum communem aestimationem, valorem annum non exceperint, aut qui pensiones annuas super quibusvis fructibus Ecclesiasticis usque ad dictum valorem annuatim perceperit, dummodo tamen is se ab omni illicita negotiatione, & a sacris canonibus prohibita abstinerit. Ita quod si quis distorum Collectorum aliquid ex bonis quorumvis defunctorum, qui similia beneficia obtinuerint, seu similes pensiones perceperint, praetextu spoliorum ejusdem Camerae percipere, aut alias contra praesentes nostras litteras attentare praesumpserint, ad totalem bonorum per eum perceptorum restitutionem teneatur, ac ad viam juris, Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

etiam per similes censuras, & poenas, cogi, & compelli possit, & debeat.

§.7. Districte inhibentes quibusvis Camerae praefatae spoliorum collectoribus, nunc & pro tempore existentibus sub indignatione nostrae, & privationis eorum officiorum poena, ne in ornamentis, & paramentis, ac vasis, & libris praefato cultui divino dicatis, ac alias in rebus sacris, necnon suppellectilibus praefatis quomodolibet se intromittant, nec in eorum inventariis tamquam spolia redigant, seu describant, sed ornamenta, & paramenta, necnon vasa, & libros, aliaque divino cultui dicata hujusmodi Ecclesiis, & Monasteriis, Capellis, & aliis beneficiis hujusmodi, eorumque Rectoribus, & aliis praefatis libere admittant, & consignent, ac consignari faciant cum effectu, ac suppellectilia praedicta in locis, ubi constiterint, relinquant.

Inhibito contra spoliorum collectores, ne desuper se intromittant.

§.8. Ac decernentes sic in praemissis omnibus & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum & inane, quicquid secus super iis a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Decretum irritans.

§.9. Quocirca dilectis filiis Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, & singulis locorum Ordinariis, ac majorem dignitatem post Pontificalem in universis Ecclesiis Cathedralibus, & Metropolitanis, pro tempore obtinentibus per Apostolica scripta Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum praesentes litteras, & in eis contenta quaecumque ubi, & quando opus fuerit, quoties pro parte quorumcumque in praemissis interesse habentium, ut praesertur, fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra praesentes litteras, & in eis contenta quaecumque firmiter observari, ac singulos, quos litterae ipsae concernunt, illis pacifice gaudere, non permittentibus eos desuper quomodolibet indebite molestari. Contradictores auctoritate nostra appellatione postposita compescendo.

Executorum deputatio, & facultates.

§.10. Non obstantibus Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon Ecclesiarum, & Monasteriorum hujusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, facultatibus testandi, aliisque privilegiis, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis concessis, approbatis, & innovatis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, & expressa mentio facienda esset, illorum tenores pro sufficienter expressis habentes, illis in reliquis in suo robore permanentibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausula decretoria.

§.11. Volumus autem quod si aliquis ex Patriarchis, Episcopis, Abbatibus, seu Commendatariis, & aliis beneficiis praefatis

Diviso ornamentorum &c. quando Beneficiarius obtinet plura beneficia.